

SPIS TREŚCI

CZTERDZIESTA ROCZNICA ŚMIERCI KS. JERZEGO

Filip Musiał – **Bić takiego wroga jak kler.**

Sowieci, „nieznani sprawcy”, zabójstwa sądowe, zgony niewyjaśnione... .. 3

Z perspektywy marksistowskiej religia stanowiła element zniewolenia klasy robotniczej. Formowała przeciwieństwo społeczeństwa, dawała im klucz interpretacyjny do postrzegania świata, tłumaczyła sens istnienia. Duchowieństwo było więc traktowane jako przeciwnik, bo to przeciwieństwo materializm miał opowiadać o mechanizmach kształtujących świat, wyjaśniać procesy dziejowe, wskazywać na historyczne konieczności...

Grzegorz Szczecina – **Religijno-patriotyczna formacja**

księdza Jerzego Popiełuszki 10

„Każdy człowiek jest związany z Ojczyzną poprzez rodzinę i miejsce urodzenia. Ojczyzna to wspólnota rodzimych kultury, jej dzieje, historia bardziej radosna lub bolesna. To bogactwo języka, bogactwo dzieł sztuki i kultury muzycznej, to jej religia i obyczaje” – powiedział ks. Jerzy Popiełuszko w jednym z kazania wygłoszonych podczas Mszy św. za Ojczyznę w żoliborskim kościele św. Stanisława Kostki w Warszawie.

Jakub Gołębiowski – **Inspiracje księdza Jerzego Popiełuszki.**

Nauczanie papieża Jana Pawła II i księdza Stefana kardynała Wyszyńskiego 20

Ks. Jarosław Wąsowicz SDB – **Ksiądz Jerzy Popiełuszko mniej znany** 34

Łucja Marek – **Společne przesłanie księdza Jerzego Popiełuszki** 43

Katarzyna Józwick – **Ksiądz Jerzy Popiełuszko i dziennikarze zachodni** 54

Ks. Antoni Poniński – **Po 40 latach od procesu toruńskiego** 65

Justyna Błażejowska – „Odczuwam szczególny ciężar...” Rola Jana Olszewskiego w wyjaśnianiu sprawy zabójstwa księdza Jerzego Popiełuszki 81

Paweł Kęska – Ksiądz Jerzy i pokolenia Polaków 101

Odchodzi generacja świadków życia ks. Jerzego Popiełuszki. Coraz mniej jest wśród nas ludzi, którzy mówili do niego po imieniu i omawiali z nim sprawy Polski, angażowali się w strajki roku 1980, a potem działali w podziemiu. Nie ma już hierarchów, którzy kierowali Kościołem w latach Solidarności, a koledzy ks. Jerzego z seminarium mieszkają w domach księży emerytów.

KOMENTARZE HISTORYCZNE

Bogusław Tracz – „Zjawisko w dziejach kultury polskiej unikalne”. Kościół i kultura niezależna w latach 80. 108

Daniel Szlachta – „Biskup robotników”. Herbert Bednorz (1908–1989) 120

Adam Hlebowicz – Wywiadowca Okręgu Wileńskiego AK. Ksiądz Józef Bielawski (1885–1974) 130

SZLAKI NADZIEI

Ewelina Ślęzak – Proboszcz 5 Kresowej Dywizji Piechoty. Ksiądz Wiktor Judycki (1905–1955) 139

OPOWIEDZIANE

„Gdyby nie prymas, toby tego kościoła nie było”. Ks. Czesław Sadłowski 148

KSIĄŻKI

Tomasz Szturo – Księdza Jerzego triumf nad złem (rec. książki: Jakub Gołębiowski, *Ksiądz Jerzy Popiełuszko. Historia życia*, Warszawa 2024, 440 s.) 155

Kolegium:

dr hab. Adam Dziuba, dr Wojciech Frazik,
dr Piotr Grzelczak, Adam Hlebowicz,
dr Kazimierz Krajewski,
dr hab. Mariusz Krzysztofński,
dr Marcin Majewski, dr hab. Filip Musiał,
dr hab. Piotr Niwiński, Jan M. Ruman,
dr hab. Krzysztof Sychowicz

Redaguje zespół:

Wojciech Butkiewicz – sekretarz redakcji
(tel. 22 5818813,

wojciech.butkiewicz@ipn.gov.pl),

Jakub Gołębiowski (jakub.golebiowski@ipn.gov.pl),

Kinga Hałacińska (kinga.halacinska@ipn.gov.pl),

Romuald Niedzielko – zastępca redaktora naczelnego

(romuald.niedzielko@ipn.gov.pl),

Jan M. Ruman – redaktor naczelny

(jan.ruman@ipn.gov.pl),

Anna Zechenter (anna.zechenter@ipn.gov.pl),

Piotr Życieński – fotoreporter

Sekretariat:

Maria Wiśniewska

(maria.wisniewska@ipn.gov.pl)

Projekt graficzny,

projekt okładki i łamanie:

Katarzyna Dziedzic-Boboli

Korekta: Beata Stadryniak-Saracyn

Adres do korespondencji:

ul. Kurtyki 1, 02-676 Warszawa

Druk:

Drukarnia Wydawnicza im. W.L. Anczyca S.A.

ul. Nad Drwiną 10, 30-741 Kraków

Na okładce:

Ks. Jerzy Popiełuszko, 1984 r.

Fot. E. Ciołek/Forum